

„Застава“ излази сваки дан осим понедељника и дана за свецем.

Цена је за Угарску за целу годину 28. кр. на полу године 14 кр. на четврт године 7 кр. на едан месец дана 2 кр. 40 пот. За Аустрију, Црну Гору, Србију, Немачку, Румунију, Америку и за све остале стране земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од петка цена је: на целу годину за Угарску 4 кр. на полу године 2 кр. на четврт године 1 кр. а за Америку и остале земље 6 кр. 50 пот. годишње.

Поједини бројеви стају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ИЗДАЊЕ „РАДА“ ДВОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ.

За сгласе плаћа се по 12 пот. од сваке врсте оваких ситних слова.

Уредништво „Заставе“ је у кући г. Ј. Т. Чавића Администрација „Заставе“ налази се у кући, где је Милетићева штампарија у главној ул. бр. 22. Дописи шаљу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини бројеви стају 10 потура.

Чек-контото 12008.

Позив на претплату.

1. априла 1906. године отварамо нову претплату на другу четврт.

„Застава“ излази дневно на 6 страна, а стаје као и до сад на три месеца 7 круна.

Ми ћемо и даље чинити све што можемо да одржимо „Заставу“ на овој висини, која одговара угледу народа и радикалне странке и молимо све пријатеље листа да нас у овом послу помогну.

Обраћамо нарочито пажњу на „Заставине“ бројеве од петка, која такође на 6 страна излази. Овако проширени народни бројеви доносе расправе о задругарству, привреди, о народном здрављу, о правним поукама и т. д. Ти се бројеви удешавају за најшире кругове, а претплата за њих стаје 4 круне годишње а на три месеца 1 круна.

Најлакше се претплаћује поштанском упућеницом.

Нови претплатници, који одмах пошљу своју претплату за II. четврт 1906. добијаће све до краја овог месеца бесплатно лист.

По решењу управе, лист се ником не сме давати на вересију.

У Новом Саду, марта 1906.

Уредништво и администрација „ЗАСТАВЕ“.

После темишварске епархијске скупштине.

Алмажанска „већина“ у темишварској епархијској скупштини јако је обрадовала дра Полита и његову црну чету, и певајој славопоје. Славећи рад те „већине“ он уједно слави реакцију. Потребно је, да тај рад прикажемо у правој боји и да укажемо на многобројна безакоња, која су алмажани починили и на који су начин дошли до већине Народ ће на тај начин видети, шта му спремају алмажани и шта може од њих очекивати.

ПОДЛИСТАК.

ЧОВАНОВ КУРЈАК.

— Tolnai Lajos. —

Пси су јако лајали у дворашту дворца, чељад је оставила посао и потрчала према кошари.

— Шта је то? Лопов? Зар опет? викао је господар из дворца, леп млад човек са црном, округлом брадом. То ће бити онај лола Јанаш. Шта је украо, доведите га амо.

У тој ларми млађи су само чули речи: „дovedите га амо“, и један пастир водио је кривца.

— Шта врага, зар ти Тођире, а шта то кријеш испод бундаша?

— Курјачић, милостиви господине! — цивну једна жена.

— Курјак? Да видимо.

И господар сиђе са веранде.

Протегљасто и витко курјаче гледало је господара светлим очима.

— Шта ћеш ти, Тођире, са тим курјакком? Та то је дивља звер.

— Није, господару, питом је као јагње, рече чобанин и свиде тежак, мастан шешир.

— Донео си ми га, ваљда, на поклон?

— Не, дошао је само са мном, свугде ме прати, као песето.

— Но, зацело ћеш убити ту звер.

— Ни за све благо на свету. Одранићу га.

Ко је победио на изборима?

Световне заступнике у темишварској епархији бирали су четири протопопијата, са тим општине Велика Ђикинда и Велики Бечкерек. У Великој Ђикинди подрли су алмажани, а у Великом Бечкереку ридикали. Три протопопијата (арадски, бечкеречки и темишварски) бирали су радикале, а кикиндски алмажане. Народ је дакле изабрао 40 радикала и 35 алмажана, но кад се зна, да је кикиндски протопопијат добио два заступника више, него што је требало, они су добили само 33 заступника. Три протопопијата, у којима су радикали победили, броје 81 000 душа, према 67.000 у кикиндском.

Но победу радикалне странке још боље осветљавају ови бројеви: у сва четири протопопијата гласало је свега 240 изборника. Алмажани су у сва 4 протопопијата добили свега 93 гласа (у кикиндском 62 у темишварском 15 у бечкеречком 4, у арадском 12, но у овом само њихов један кандидат добио је 12, а сви остали много мање). Према томе наша је странка добила 147 изборника. То значи: да је од сваке стотине изборника било 63 радикала и 37 алмажана. Но овај би се број на штету њихову смањило, да нису у Меленцима и другим општинама повисили број изборника.

Победа радикалне странке при избору била је у толико сјајнија што против избора у два протопопијата, где су радикали победили није било протеста, а у арадском је уложен такав протест, који су и сами алмажани морали одбацити, јер је био смешан Међутим против избора у кикиндском протопрезвитерату уложен је потпуно основан протест, јер су Меленци и Врањево добили већи број изборника а у Меленцима, Врањеву, Куману и Тарапу није био законит избор изборника. После ових незаконитости једва су истесали у кикиндском протопопијату већину од 15 гласова. Но о томе „Браник“ мудро ћути. Да народ бира и свештеничке заступ-

нике, алмажани не би никад видели већине у темишварској епархијској скупштини. Па и овако би тешко били створили већину, да свештеници нису добили миг, да држе с алмажанима. Пред тога владика Летић помогао им је у самој скупштини, кад је дозволио, да за верификацију избора у кикиндском протопопијату гласају и они, који су у том протопопијату изабрани. Правило је, да нико не може гласати у свој ствари, у којој је заинтересован, али владика Летић се на то не осврће, јер је хтео да по сваку цену створи алмажанску већину.

Владика Летић признао је и сам, да избори изборника у неким општинама кикиндског протопопијата нису били правилни и тврдио је, да се то из самих записника може видети. То су чули сви, но после се тргао и покушао је, да „објасни“, како је мислио... Значајно је, да је у приватном разговору изјавио жељу, да се та његова изјава не износи на јавност.

Тако ето изгледа алмажанска победа у темишварској епархији. Не може се дакле оспорити, да је радикална странка у тој скупштини заступала народ и у име његово говорила. Управу, коју је та незаконита већина поставила, народ не може признати законитом. То је намет-управа. Сабор мора ово безакоње жигосати и уклонити.

II.

Верификација и број душа.

При верификацији почињено је више незаконитости. За своју верификацију гласали су и они, чији је избор био оспорен. Даље одобрено је за Меленце и Врањево већи број изборника. Др. Живко Богдан као известилац већине верификационог одбора, тврдио је, да је у Меленцима било 9889, а у Врањеву 7105 српских душа и ако је добро знао, да то не стоји. Он и већина верификационог одбора држе се слепо тога, што је парох послао проти а прота епархијској управи! Да су ови за Меленце пријавили 12.000, а за Врањево 10.000 српских душа, и то би они бајали

Не могу се раставити са овим курјакком.

— Задржаћеш га?

— Да.

— Полудео си Тођире. Разумем, велика туга одузе ти памет. Па одкуда ти тај курјак?

— То не знам тек једно јутро нашао сам га у колевци покојнога сина.

— Ваљда тек не мислиш, лудаче, да је тај курјак... И господар удари у смеј.

— Ако ли је Бог хтео да Јошвина душа уђе у њега? А тако гледа, тако плаче, тако моли, тако се умиљава.

— Видим да си изгубио памет. До Божића можеш остати, али тада ће бити крај свакој љубави. Курјак ће одерати. Сад иди. Подајте Тођиру да једе и мало ракије. А курјак нећу више да видим.

Тођир се обрте и одгега се са курјачетом. Господар није много мислио о томе, ваљда је и давно већ заборавио, кад увече о Божићу, дође Тођар са курјакком, али сад је већ био нарастао, беше леп и велика мрво-сива животиња.

— Но Тођире, хоћеш ли дати курјак?

— Не.

— Онда можеш ићи.

— И тако ћу, само вас молим да ми дате моју књигу, стао сам већ за чобана код барона у брдима.

Нерадо му је господар дао књигу, јер је с њиме увек био задовољан.

— Видећеш, Тођире, да је лудо кад чобан курјак држи.

— Богме онда нећеш остати код мене, Тођире.

Чобан је за мало гледао господара, па промрља лагано, слежући раменима:

— Умрла ми је и жена а и двоје деце умрло ми је од богиња, па сад ми је свеједно.

— Та лудаче, кад тај одрасте, пождераће ти и јагањце и овце и цело моје стадо.

— Неће. Је ли да нећеш, Јошва? И повуче курјак за дуге лепе уши.

Курјак, умиљавајући се, довуче му се на груди и лизаше га по лицу.

— О Бог га убио, — шапутали су млађи смејући се, особито жене, не могући да се нагледају живог курјака.

— Тођире, — обрну се господар чобану, — ту звер не можеш држати. Курјак длаку мења али ђуд никад, најпосле и теби ће доћи главе. Знаш ја хиљаду таквих примера. Одераћемо га и Венцел ће га испунити.

— Не, господару, не дам га нипошто.

— Онда ћемо се разићи, Тођире.

— Не марим.

— Не мараш? Зар ћеш да напустиш добро место?

— Кад друкчије не могу да останем.

— Никако.

— Па онда идем.

— Одма? Немој бити луд. Увек си био важан и добар, Тођире, и оца си ми верно служио па не бих волео да начиниш лудорију. Гледај свога посла.

— Молим вас, ја сам промислио о томе.

прихватили па ма постојали докази, да је број српских душа много мањи.

Но тога није доста, алмажанска го сподо. У јавности је доказано, да читави Меленци немају 8500 душа, — па како могу имати 9889 српских душа?! Тај се факт не може збрисати, ни просто по рицати. Није доста ни ако кажете, да се ви држите исказа пароховог и протаног. Да је алмажанима стало до истине, они би ову ствар довели у ред, чим се у јавности појавио први приговор. Епископ је био дужан президијално да нареди из виђај. Кад се зна, да је приликом пописа 1900. године у Меленцима било 8045 српских душа, а зна се колико је од тога доба рођено, умрло, досељено и одсељено, онда се може и садашњи број душа лако и поуздано утврдити. Епископ је врло лако и брзо могао да набави те податке и да их скупштини прикаже. Али је он пропустио то да учини. За што?! Требало је и парохијско звање у Меленцима а тако и оно у Врањеви да ишту истрагу против себе.

Пошто дакле епископ није учинио оно, што је требао да учини, то нам даје повода да посумњамо, да није хтео да учини своју дужност. Решење епархијске скупштине, којим је „најенергичније“ осуђено писање у „Застави“ не може никог да увери, да у Меленцима има 9889 српских душа. Та алмажанска осуда не вреди.

Они оптужени, да су починили незаконитост — а они и суде „Застави“ као својом тужитељу! Овако што може само алмажанска дрскост да уради. И после те „најенергичније“ осуде тврдимо, да у Меленцима нема ни 8500 а у Врањеви опет нема 7105 српских душа. Изволите доказати, да је од 1900 године у Меленцима био прираст 1844 а у Врањеви 611 душа. На среду са подацима! Читајте извештај епархијске управе ваше (књига II, стр. 132), па ћете се уверити, да је епископ Лукијан потписао акт, у ком се тврди, да би такав прираст био неприродан и да је према томе невероватан број душа за Меленце по исказу парохијског звања.

Не знамо, ко је прави кривац у овој ствари, али захтевамо од владике Летића, да нареди истрагу, која ће констатовати, ко је крив. Не учини ли то и сада, онда ће његово ћутање дати повода, да и на њега падне сумња. А то не би требао да допусти, јер је и сам рекао у скупштини, да се „у вишим страним круговима па и

јако, да се ни најмање не окаља част особито црквених достојанственика.“ Народ не може да задовољи изјава алмажанске већине. Народ тражи доказе, које епископ може набавити, ако неће да буде заштитник криваца.

Наоружање.

Београд, 16. марта 1906.

Док у Србији готово два и по године непрестано разговарају о наоружању српске војске, дотле су сви суседи Србијини и пријатељи и непријатељи, већ спремни. Италија је наоружана и наглашава да ће оружаном силом бранити своје интересе у Албанији. Румунаја је наоружана и тражећи против грчке пропаганде заштите у Хилми наше, полаже своја права на Македонију. Грчка је исто тако наоружана и истиче да је њено право на Македонију неоспорно. Исти је случај и са Бугарском. У Турској се осећа да ће скорим с ма које стране бити запаљена. Тиче се које читавога једнога царства, које је на распаду. За то Турска чини велике, озбиљне припреме да сачува целост своје и иначе труле царевине.

Ми у Србији једини стојимо ту правних и скрштених руку са старим пушкама, које према новима личе на штапове и са старим топовима, који према новима брзометним личе на сулундаре. Ми сви, политичари и неполитичари, са целокупном штампом непрестано се препиремо који је и чији је систем оружја бољи, а немамо још ни најгора.

А из Цариграда и са границе стиже вест о турским припремама. Турска на целој својој граничној линији према Србији, као и према Бугарској подиже нове карауле и утврђења. Те се карауле налазе у одстојању од хиљаду метара. И оне чине прву граничну стражарску линију. Но иза ове подижу се још два рејона стражарска. Турска тропи немиле новачна утврђења своје граничне линије. То чини услед бојазни да се од стране Бугарске и Србије обезбеди. Залуд су те мере, јер што има српских усташа у Старој Србији и Македонији они су у самим земљама и оне се буне противу турских и арнаутских зулума и траже слободу.

Турска се живо оружја; она утврђује своју границу и према Србији и према Бугарској — рада је да сачека догађаје

са свим спремна. Спремни су и наоружани сви суседи наши — само не ми.

Наоружање српске војске тако је важно питање, да с њим не треба оклевати; оно треба све странке да прибере, да зближи у један фронт, јер је у питању све.

Како алмажани стичу присталице.

Велики Бечкерек, 16. марта.

Кад смо путовали у Темишвар на епархијску скупштину, састали смо се с неким алмажанима из Врањева и Кумана. Један од њих почео је врбовати једног од радикала, да ступи међу алмажане. Радикалац је одбио од себе ту срамоту. Напоследку му алмажан рече: Знаш шта брата буди паметан! Ступи међу нас, па ћеш имати фрај пут и у Темишвару храну и квартил, као и ми! Радикалац је на то отпљунуо и рекао им: То је срамота, да се дајете куповати. Зар тако ви чувате народно право?! — Окрете се и напусти их, а алмажани остадоше постиђени! О мај, међер има људи, који и о свом трошку иду у Темишвар на епархијску скупштину! Узгред буди примећено да је сваки меленачки изборник (њих 20 на броју) добио по 10 круна дневнице, кад су ишли на избор у Кикикинду, јер иначе не би их ни половина дошла. Но за то су још у Кикинди били чапћеви, те су могли од дијурине донети и коју црквицу у Меленце. Дијурне играју у опште велику улогу у алмажанском царству.

Нове бирачке листе.

Из панчевачке околине пишу нам:

Попис бирача у панчевачком срезу је у току. Комисије које испитују и вод којих се може бирачко право тражити обављаће своје послове у овом реду.

29. Марта, Старчево, Хертеленди, Ференцхалом.

30. Марта, Торонтал Алмаш, Глогољ.

31. Марта, Шандорехаз.

1. Априла, Долово.

2. Априла, Овча.

3. Априла, Борча, Лајошфалва, Хомољца.

4. Априла, Анталфалва.

5. Априла, Брестовац и Торонтал Вапшархељ.

Цензус је за ратаре 10 јутара земље по 1600 □хвати земље за остале у Старчеву

— А ја га одрађујем да ми буде од велике помоћи.

Дуго је господар гледао за верним слугом, мислећи, да ли да убије курјака.

Међутим зајде чобан са курјаком за кошару. Чобан је мирно одмицао. Испред њега је скакао курјак, весело стрижући дугим, шаљастим ушима.

Зашли су дубоко у шуму међу снежне борове.

— Јошка, — рече чобан пред неком дрвеном колибом, — сад смо код куће. Сада ћу видети, шта ће бити од тебе. Због тебе сам оставио добар хлебца.

Мудра животиња као да је разумела важност свога посла, скачући је лизала руке и одело свога господара.

Чобан наложи ватру, приближи уз ватру лонац, па дудучући кувао је куљу.

Када је устајао, пазно је да не узнемирује Јошку. Нека гледа у ватру и чека вечеру.

Нашло се и мало овчја сира. Весело и задовољно сипао је лепу жуту куљу у дрвени чанак.

Сео је и мирно јео.

— На Јошка. Је ли, боље би било мало меса? Не брине се и тога ће бити.

Када су вечерали, обишли су тор. Нема зар каквог зла? Да се није пришуњао какав безобразан курјак.

Курјак је трчао ово стада, као оно добро псето, па онда леже на своје лежаје.

— Јошка, од сад буди човек. Ако осетити жагор урличи. Видиш ли ову справу? — и извади из кожног прдлука тежак револвер. Видиш, с овим можемо шесторо убити. Пази сад ћу једаред опалити.

Курјак чувши пуцањ трчао је тамо амо као псето.

— Пази Јошка, сад си ти чобан, — ја ћу мало да се одморим.

И леже уморени човек.

О, како ли му слатко беше када се пробудио после неколико часака и спазио свога курјака, како мотри и чува — и трчвара око њега. Не, Бог не оставља човека самом себи.

Дође пролеће па и лето са лепим данима и ноћима.

Стадо је било у потпуном реду. Јошка је ваљано служио.

Једнога дана, баш о св. Андрејском сајму, спреми Тођир нешто да прода на сајму, мало финих кожа и добра сира и масла.

— Слушај Јошка. Сада си ти овде господар. Тако. Оком мотри на све, сине. Ноћас сам осетио шуњање курјака. Разумеш ли? Пази заједно са Талпешем да не буде каквог зла. Довече ћу и ја доћи кући. Требају ми опанке, а добра би ми била и каква капа а и ремен са копчом за чакшире. Па и дувана. Видиш сине, много треба једној кући. Будите обојица будни и пазите!

Погладио је Јошку, као да га је пољубио у врх главе, и Талпешу, чобанском белову, рекао је нешто, — па се спусти с брега према суседној црквеној кули.

Некако Тођир се негде залио. Нашао је другаре, — а Чива је продавао фину ракију.

Настаде већ хладна и свежна, зимска ноћ, — већ ће и поноћ, и баш хтеде да пође, поздравно се и платио је, весело гледећи се по њему с новцем, — кад догрча његово псето и сави му се крај ногу.

— Шта је то? Ти си Талпешу? Ти си

крвав, во ти је откинуо уво?

Као да су му заболи нож у срце, — помислио је на свога курјака.

Ваљда тек није учинио лупешко дело?

Зграбио је револвер а на очи му наиђе дивља ватра.

Ишао је, трчао је с брега на брег. Испред њега је псето остављало крвав траг по снегу.

Стењао је као звер, ривнуо је када виде стадо распрштано на све стране.

— Госпде! — викну, — та овде је све покљано. Пет, десет, петнаест! Јошка!

Курјак догрча пред господара са крвавим ушима и крвавом длаком.

— Шта је то? — показа му бесно Тођир растргане јагаљце. То ли је поштење? Видим, Јошка, да ми ниси син, него скитница курјачка!

Потрже револвер и једним метком обори зверу.

Тада пође да осече штету. Међу овцама лежала су два огромна курјака — мртва, страшно измрцварена. Претрчао је по грозном тору. Тешко и мучно је стењао. Вадео је да је он сам страшно дело учинио, убио је онога, који му је верношћу својом раскидао она два курјака.

Пришао је Јошки:

— Јошка, Јошка...

Бадио се на мртву животињу, љубио је, грлио је, подизао је, док и сам не паде изнемогао у снег, крај курјака.

Трећег дада навошоше пастири тамо на два огромна вука између растрганих оваца, а мало даље курјака и Тођира.

Крај хладних лешина лежало је псето и стењући лизало је руку чобана.

С мађарског Зоран.

11 круна, Хомољци 4 круне, Брестовац 11 круна 20 фил., Борча 4 круне 10 фил. Овча 4 круне 10 фил., Долово 11 круна, Антал-фалва 20 круна, Френцхалом 14 круна 70 фил. Торонтал Алмаш 4 круне 10 фил., Глогоњ 4 круне 10 фил., Хертеленди 12 круна, Лајошфалва 18 круна 60 фил., Шандорехаз 4 круне 10 фил. Торонтал Вашархељ 16 круна 20 фил.

У Панчеву саставља се списак од 2. до 5. априла, где је најмањи цензус 6 круна 54 п., па све до 15 круна. Молимо родољубе у Панчеву, Старчеву, Долову, Хомољци, Брестовцу и Борчи, да обавесте наш свет и да се старају, да што више света дође до свог бирачког права.

Љутица

К р и з а.

Краљ се још није одлучио, да избори за угарски сабор буду расписани у законито време или не. Бар у јавности се о томе ништа сигурно не зна. Угарска опозициона штампа и неки листови су тога уверења, да је краљ у ствари пристао, да избори не буду обављени у законом прописано време, само се то још формално није извело.

У мађарским па и бечким политичким круговима врло много говоре о томе, што је Сел ненадно отишао у Беч. Искрени су одмах гласови, како је Сел у споразуму са коалицијом склопио план, како да се изиђе из данашњег тешког положаја. Тај план, односно предлог однео је Сел у Беч и затражиће аудијенцију од краља, да тај свој план изнесе. Још се тврди, како се 137 бивших посланика опозиционих писмено обавезало Селу, да ће га у том потпомоћи. — Опозициона штампа вели, да су све те ствари у погледу опозиције измишљене. Сел нити је добио какве писмене обавезе од опозиционих посланика, нити је у опште преговарао са коалицијом у погледу плана, како да се изиђе из овог заплетеног стања. Сел је својим приватним послом отпутовао у Беч, тако је бар опозициона штампа извештена.

Круже гласови и о томе, како је Сел отпутовао из своје побуде у Беч. Хоће да затражи као тајни саветник аудијенцију код краља и хоће том приликом да упори краља, да ће не расписати избори за сабор изазвати велику катастрофу. Он би ту катастрофу да отклони и са домова и са династије. Побија се међу тим и ова вест.

Банфи је и опет пустио гласа од себе. Устао је и жестоко осудио Фејерваријеву владу. Уједно изнео је своје најдубље уверење, како не верује да избори неће бити расписани у законито време, јер то би била велика несрећа. Не верује, да је влада Фејерваријева могла то саветовати краљу. Уверен је на против, да ће ти избори бити обављени у законитом времену, а сви противни гласови пропуштени су само зато, да се народ заплаши, и да са радошћу поздраве онда распис избора, те донекле буде благодаран према влади, која је већ љу спасла од велике незаконитости.

Још кад је Банфи ступио у коалицију, говорило се да он не ступа у њу искрено. То чини из својих рачуна, да се популарне и да у zgodно време ову разбуда. И дошло је време да је морао из ње да изиђе, пре но што би био истеран У њој му управо никад места није било. Дале се тврдило, да је Банфи хтео опет државну крму да узме у своје руке. Он је био саставио план, како да се скрши опозиција, и саставио је био програм, по којем би се владало у Угарској, наравно по жељи Беча. По себи се разуме, да би тај програм имао он да извађа. У Бечу су примили његов програм, но сам краљ да је рекао, програм да али Банфија не. И тако се Банфи нашао потпуно избачен на улицу, и од коалиције и од Беча. У својем бесу, сад се разцилиао и омањује на све стране. Да тако прође то је у пуној мери и заслужио.

Шопроњско варошко представништво у својој последњој седници решало је да не узме на знање и да стави у архиву, отпис владиног повереника. У том отпису се кори представништво и забрањује му се да критикује владине отписе и што сумња у способност владиног изасланика.

Чиновници жупаније Зала одржали су конференцију, на којој су једногласно решили, да не служе под данашњом владом и даду оставку на своја звања. После конференције одмах су извели свој закључак и сви до једног захвалили на својим звањима.

Одговорни уредник „Покрета“ осуђен.

Одговорни уредник загребачког „Покрета“, В. Вилдер, осуђен је данас због штампарске кривице на 6 месеци тешке тавнице.

„Покрет“ је као што је познато, гласило хрватских напредњака, који имају великих заслуга, што је дошло до зближења са Србима. „Покрет“ излази тек пола године, а био је до сад 23 пута заплешен, а оптужен је због чланка који је изишао у „Покрету“ 11. јануара ове године. Чланак је оптужен по §. 65. казног закона (слово а) и б) (сметање јавног мира) а осим тога због два престаја.

Расправа је била у четвртак Председаво је судбени већник Алковић, председници су били Цекуш и Криж. Оптужбу је заступао државни одветник Л. Клурић. Оптуженога су заступали браниоци др. Г. Гај и др. Богдан Медаковић.

Државни одветник је на почетку расправе тражио (још пре но што се прочитала оптужница) да расправа буде тајна. Председник је одмах дао уклонити слушаоце, па је тек онда суд донео одлуку, да расправа има бити тајна.

Расправа је довршена око 4 сата по подне и председник је изјавио, да ће суд донети пресуду сутра дан. Но већ истог дана у 6 сати позвао је суд на брау руку оптуженога и браниоце те је одмах прочита пресуда, којом се осуђује оптужени према оптужби на 6 месеци тешке тавнице.

Све ово изазвало је у Загребу управ пренераженост јер виде у томе знаке „новог времена.“ Ову ће ствар разуме се решавања и виши судови.

Политички преглед.

Немачки листови о Црној Гори. „Фосове Новине“ непрестано пишу о томе, како су у новопазарском санџаку настали озбиљни изгреди, који узимају све озбиљнији вид. Незадовољство је без сумње настало и отуд, што је порез повећан, ал не у већој мери но у другим крајевима. Што су изгреди тамо много озбиљнији, узрок је томе што становништво новопазарског санџака добија оружје из Црне Горе. То је уабунило Турке, који врло добро знају, да Србија и Црна Гора у тајности помажу покрет новопазарских Срба, те се и Турци спремају на сваку могућност. Синови црногорског кнеза јавно се хвале како Енглеска потпомаже словенску политику на Балкану. Црногорски кнез Никола и данас јавно наглашује, како су га меродавни кругови у Бечу опоменули, да његово држање озбиљно прети миру и реду у плеванском санџаку, али он је одлучао устао против тога и изјавио да су балкански словенски владари дужни да своје суплеменике у Турској снабдеју са оружјем, нарочито тамо, где је турска власт слаба. Да црногорски кнез нешто смера, доказ је томе, што не снабдева са оружјем само Србе у тим санџацима, већ и Арнауте. 25.000 револвера, што је добио пре три године из Италије, све је разделио међу Арнауте. Турке драже још врло и српске народне песме које православни калуђери деле у турским покрајинама при привеним славама. У тим песмама се пева слобода и поновно успостављање државе Нема-

нића, под црногорском династијом. — Фосове новине не престају да сумњиче и Србију и Црну Гору. Оне имају сталну рубрику за то, и то се онда протурје у друге листове. — Извели смо ово само да се види, како је некојима непрестано стало да стварају нове заплете на Балкану и указују непрестано на Стару Србију и Мађедонију. Ко познаје прилике на Балкану, тај ће одмах увидети, колико је стваран тај извештај, јер кнез би Никола таман поклањао пушке и револвере Арнаутима, да могу још боље и лакше истребљивати Србе. Па као што је то истина, истина је таква и све оно друго у том извештају. Но то треба да пали код оних којима прилике на Балкану нису познате.

Војни савез између Енглеске и Француске. У новије време почело се доста писати, како се ради на том, да дође до војног савеза између Енглеске и Француске. Лист „Рус“ добио је наводно из сигурног извора вест, да је краљ Едвард за време својег последњег боравка у Француској изразио жељу, да се склопи савез војни између Француске и Енглеске. Француски војни министар путује у Лондон, и из тога закључују, да то његово путовање стоји у свези са извршењем тога плана. Поговара се још, да је краљ Едвард и друге француске министре позвао у Лондон, а томе до сад још нема примера. — Тврди се и то да Русија зна о том плану и да му није противна. — Блиска будућност показује колико је истине у тим вестима.

Моја солидарност.

У последњем броју „Школског Одјека“ изашао је извештај са епархијске скупштине Бачке. У томе извештају под насловом „Солидарност учитеља“ стоји, да сам се ја сагласио са познатом учитељском одлуком новосадског школског среза и да сам гласао „против оне буквице коју је учитељима читала већина Епархијске Скупштине“.

Пошто је тај извештај нетачан то сам припућен овим путем изјавити:

Да се ја никако не слажем са учитељском одлуком новосадског школског среза и неодобравам њихов поступак и начин, што сам ја све изјавио опширније и у конференцији радикалне странке.

Не стоји ни то да сам гласао у епархијској скупштини против осуде поменуте учитељске одлуке. Него сам гласао да та ствар не спада пред епархијску скупштину, а приликом усвајања тога предлога уздржао сам се од гласања.

Напоследку изјављујем, да сам од увек припадао радикалној странци и никада се не могу сагласити са оним што је у опрци са мојим начелом.

У Товаришево 15. марта 1906.

Милорад Борџошки

учитељ и члан епарх скупштине.

Изјава.

Данас ми је дошла до руке дописна карта са мојом сликом и потписом: „председник српске народне радикалне странке у Војводини“

Изјављујем да нисам никога овластио да издаје карте са мојим ликом, а још сам мање кога овластио, да ме на тим картама потпише као председника српске народне радикалне странке у Војводини. Војводина је појам историјски и данас нема никога у Српству, који би хтео да ломи коцке за војводину. Некада је појам војводине играо велику улогу, и надуван је иницијативом Беча. Борба коју српска радикална странка води није нити може бити борба за успостављање војводине него борба за самосталност, слободу и срећу свију народа у Угарској. Радо верујем, да је тај потпис изведен у доброј вери, али га никад не могу одобрити, а осуђујем га као корак, макар и нехотичан, који би могао бити камен спотицања народу у Угарској. Ја сам по томе председник српске на-

родне радикалне странке у Угарској, Хрватској и Славонији.

Ово на знање свима да се разумемо.

У Карловцима, 17. марта 1906.

Др. Ђорђе Красојевић.

Вести из места и са стране

Ванредна скупштина друштва „Добротвора“.

Добили смо ове редове: Сад у четвртак, 23. марта (5. априла) биће ванредна скупштина седница друштва „Добротвора“. Ову седницу сазвао је управни одбор друштва, а између тачака дневног реда наводи се промена друштвених правила евентуално распуст друштва. Ово је последње подвучено са крупни слови. Не знамо, шта је управа хтела са овим да рекне, али је једино јасно, да то тако изнесено, изазива у врло многих чланова жељу, да се друштво не развије и т. д. Ово учинити није се смело, а нарочито не оне последње речи дебела слови штампати. Изгледа, да се баш хтело тиме да се многи безазленији члан западаш. Опасности по опстанак друштвена нема. Господа, која су у управи радила усвоје статуту и изазивала скупштинска решења, која се косе са статутом, осуђена су од министарства, да сав неоправдано утрошен новац врате у друштвену касу и они ће то морати учинити, па извела се промена друштвених статута или не. Ни у једном ни у другом случају опасности по опстанак друштвени нема. Не знамо, шта све мисли данашња управа да изнесе пред скупштину, јер о том круже сваковрсни гласови, но једно је сигурно, да сваки члан друштвени, коме је год иоле могуће, треба да дође на ову скупштину. Ту треба једном све рашистити, друштво избавити из трзавица и незаконитости и поставити га опет на сигурне, здраве и чисте законите основе. Ова скупштина треба већ једном да рашисти све, уклони све грешке, те да друштво још боље напредује. Ако скупштина нема довољно љубави према овој својој установи, и ако скупштинари буду и од сад равнодушни и не долазе на седнице скупштинске, то тек може да пољуља углед друштвени. А све што се до сад десило, лако се даје исправити и сва кривица пасти на онга, ко је доиста крив. С тога сви чланови „Добротвора“ треба у што већем броју да дођу на ову ванредну скупштинску седницу, да осуде оно што је за осуду и спрече да се и даље догађа оно, што се не би смело догађати.

Букурешки ђачки немир.

Јуче смо донели вест о немиру који се десило у Букурешту. Данас смо дознали да је јуче шеф полиције са свима својим часницима поднео оставку коју му је министарски савет и усвојио. Очекује се ових дана да ће управник позоришта Давила такође морати поднети оставку. По вароши се распростро глас да је полиција ноћу изнела из позоришне зграде лешину правника Аурела Јонјаску и потајно је оправили у Крајову. Услед те пуштене вести у народ полиција је приморана била у Крајову исплатити тајног полицаја и пронаћи Јонјаску ком не фали ништа и који је, јуче у друштву два полицијска чиновника обишао сва уредништва ондашњих листова. У суботу ће одржати поротни суд над оном двадесетседморицом који су ухапшени. Тог истог дана ће и бити суд и професору Јорги, ког оптужује да је бунио ђаке. Најчувенији ондашњи адвокати саставили су одбор који је узео на се да бесплатно брани оптужене. За војнике који су рањени у тој демонстрацији јуче су отпочели купити добровољне прилоге и већ првог дана скупљено је око 3 хиљаде круна. Јуче су задарски и други радници цели дан радали у позоришту како би се могла представа одржати. Закаван је био комад из румунског живота „Деспот Тода“. Велико-школски ђаци су покупували скоро све карте у намери да демонстрирају противу управника позоришта. Министарство унутарњих дела је међу тим издало наредбу да се позориште за месец дана затвори. Пред позоришном зградом је тога вечера стајало крупним словима објава од позоришне управе да неће бити представе и да је позориште за месец дана затворено. Исто тако је издао и министар просвете значичку доставку универзитетским ђацима, да ако се за два дана не врате на универзитет, да ће затворити све факултетске школе за годину дана. Ђаци су јуче држали збор и решили су, да усвоје предлог, али уједно да у све француске новине даду изјаву, у којој изјављују поштовање румунским ђацима и

дивљење Француској. Министар-председник је овластио свог главног секретара, да води преговоре са оштећеним трговцима, те да гледа да ствар са њима изравна мирним путем. Букурештски новинари су држали јавни збор, на ком су одобрили ђачко отворено писмо на румунски народ. У истом се румунски народ позива да боље негује свој језик.

Српско и хрватско друштво „Шумадија“ и „Hrvat“

у Прагу приређују забаву 3. априла 1906. у Чешкој рестаурацији, уз добровољно судјеловање: гђе Л. Брадановића, гђца: Софије и Јелве Јодић, М. Турецкове и госп. А. Мајкснера, виртуоза на виолини, с овим програмом: 1. В. Новак: „Ах тамо...“ пјева југословенски пјевачки збор. 2. Хубаји: „Кармен Фантазије“, свира г. А. Мајкснер. 3. И. Зајц: „Домовини и љубави“, пјева гђа Л. Брадановића. 4. И. Бајић: „Српска рапсодија“, свира С. Јодић. 5. а) Сметана: „Арие Барчи“, из опере „Хубичка“; б) Сметана: „Арие Јитки“, из опере „Делбор“, пјева гђа М. Турецкова. 6. Гулег: „Хоуслова Соната Г Дур“, свира г. Мајкснер. 7. Вебер: „Дует из опере Оберон“, пјева гђа Ј. Јодић и госп. Владо Костић. Послије програма свира тамбурашки збор, а затим играња. Добровољни прилози — у корист српско-хрватских потпорних друштава — примају се са захвалношћу (Praga П. Sokolska tr. č. 8. III). — У Прагу, 28. марта 1906. год. — Управа „Шумадије“.

Штрајк кројачких радника.

Из Беча јављају, да је много кројачких радника који раде код господара, који праве по порудбини, штрајковало. У Бечу има хиљаду и 800 кројача, који раде по порудбини, од којих је 265 већ изашло на сусрет својим радницама и усвојило радничке захтеве. Од прилике до 400 кројача је остало без радника, те је тако око хиљаду и пет стотина кројачких помоћника обуставило рад. У Бечу има око три хиљаде кројачких радника, те је према томе половина штрајковала, а осталој половини су захтеви испуњени, те је решено да није право да они кројачи, који су радничке услове усвојили, претрпе сад пред ускршњим празником штету. Преговори између послодаваца и штрајкача су прекинати, те свакако да ће штрајк дужи трајати.

Украдено новчано писмо.

Бечка филијала северо-источног извозног друштва упутила је прејуче поштом једно новчано писмо са 42 хиљаде круна на вуковарску штедионицу. То новчано писмо је на путу нестало. Будимпештанска главна полиција је добила обавештај из Беча а и из Вуковара, да је новчано писмо нестало на угарској железничкој прузи. Полиција трага за лоповом.

Глумице као продавачице цвећа.

Услед покрета да се са продајом цвећа зала прикупе добровољни прилози у корист отпора противу Беча, тражиле су глумице од одбора дозволу, да могу од 30. о. м. па за годину дана недељом и празником продавати цвеће у добротворну сврху. Одбор им је дао дозволу да могу у два улицама и пред позориштем месец дана продавати цвеће, али да су дужне набавити од власти дозволу за привремену продају цвећа.

Исправак.

У чланку „у обрану истине“ у 46. броју „Заставе“ има више штампарских погрешака. Ситније и интерпункција нису исправљане, јер се смисао види. Остале се свде на ово:

У првом одељку стоји 1894. а треба 1896., даље у истом одељку стоји 1888. а треба 1898., па стоји чувам а треба чувати. У шестом одељку стоји не-смисли а треба несмисла. У дванајестом одељку стоји ваљано а треба ваљало. У четрнајестом одељку стоји 1874. а треба 1877. и 1889. а треба 1885. У истом одељку стоји мисли а треба мислим, што се овим исправља.

Ворба између црнаца и бељаца.

Из Њујорка јављају: У држави Охио у Ширингфилду је један црнач убио једног бељца, услед чега је дошло до велике побуне. Бели људи су јако узрујани. Напали су на тавницу и хтели су да извуку убицу и да га привезу за шине на жељезничкој прузи па да га прегази. Бели људи крстаре улицама до зуба наоружани и кад је позвана војска да успостави ред од 300 свега се 8 њих јавило. Војска је у осталом још пре неколико година доказала да је непоуздана, којом приликом је војни суд многе часнике на тешку казну осудио. Цела варош гони црнаце, међу њима и много војника. Крвави нереди су тек онда прекинати кад је од владе тражена дозвола да се оштрије мере употребе, а дотле је већ многи мртав лежао на улици.

Брзојави „Застави“.

Стигли 18 марта.

К р и в а.

Будимпешта. Чиновници жупаније Зала закључили су да захвале на својим званима.

Преговори у питању Марока.

Алгесирас. Закључни протокол биће сутра потписан.

Прилике у Аустрији.

Веч. Судаћи по свему, Гаучу неће поћи за руком да спроведе изборну реформу онако, како је замислио.

Прилике у Русији.

Петроград. При изборима изборника у Мохилев Подолину победили су Чивути. Бојаван је да не настану тамо изгреди.

Кијев. Многе чивутске породице напуштају варош јер се о Ускрсу спремају изгреди против Чивута Полиција чини сходне мере, да тим изгредима стане на пут.

Заплећен лист.

Будимпешта. Данашњи број „Полгара“ заплећен је због поновне увреде величанства.

Изгреди против лекара.

Техеран. Фанатизован перзијски лекар побунио је урођенике против европских лекара, који пренашају у болницу оне, који су оболели од куге. Светина је разрушила све шпиталско уређење лекарија, властоставила је енглеског конзула и стране лекаре.

Несрећа у рудокопима.

Париз. Из куријерских рудокопа спасено је 14 радника. Затворени у утроби земљиној 16—20 дана јели су коњске лепине. Када су изнесени на површину изгледали су као сенке.

Париз. Изнесено је више лешина из лагума куријерских. Све изгледају скамењене. Лекари тврде да је смрт наступила тек пре 20 сати.

Т р г о в и н а.

БУДИМПЕШТА, 30. марта 1906. — Оригинални дневни извештај будимпештанске филијале Српске Банке. Са будимпештанске житне и продуктне берзе. Данас је продато у готовој роби:

П ш е н и ц а:

Потиска 200 мтц. 80 по 17-45.

Пештанске околине 100 мтц. 80 по 17-30.

(Све се цене разумевају за 3 месеца).

Зоб 500 мтц. по 16-10.

З а к љ у ч ц и

Пшеница за април 1906.	К. 16-40—16-42
„ „ мај 1906.	„ 16-38—16-40
„ „ октобар 1906.	„ 16-40—16-42
Раж за април 1906.	„ 13-48—13-50
„ „ октобар 1906.	„ 13-38—13-40
Зоб за април 1906. г.	„ 15-48—15-50
„ „ октобар 1906.	„ 12-36—12-38
Куву уз за мај 1906.	К. 13-40—13-42

Све се цене разумевају за 100 кила робе у крунској вредности.

Добра домаћица брине се само за добро своје породице!

Катрајнер Кнајпова
сладна кава.

Приређена по начину Катрајнерову угодног праја, корисно утиче на здравље и јетина је, пружа дакле неочеђену добит сваком домаћуку!

Треба нарочито напоменути при куповању име Катрајнер и захтевати само праве омоте са заштитним знаком Попе Кнајпа.

ЛИСТАК.

Надежда Николајевна.

Приповетка: Всеволода Гаршина
превео с руског Рајко.

(Наставак.)

Он прође, неколико пута, узрујан, с краја на крај себе. Ја видех, да је озбиљно узбуђен. Ни сам могао да разумем, шта се у њему кува. Кад смо се оном-а-дне разговарали, он је и речима и тоном исказивао искрено презрење према тој женској, а сад... Је ли могуће?

— Сергије Васиљевићу, рекох ја, — ви њу љубите! Он вастаде, погледа ме некако чудно, па одсече:

— Не.

— Па што се гривете? За што сте подигли сву ту буру? Ја не могу веровати, да се ви бринете, да избавите моју душу из капца тога умшљенога ђавола.

— То је моја брига, рече он. Али запамтите, да ћу вам стати на пут, којим било путем.. Ја не дозвољавам! Чујете ли? викне он љутито.

Ја осетих, да ми је крв ударила у главу. У оном углу, где сам онда стојао леђима к зиду, беше набадан свакојаки стареж: платна кичице, сломљено постоље. Онда беше и мотка са оштрим железним врхом, уз коју се, кад се лети ради, качи велики заслон. Случајно увех у руке то копча и кад Бесонов рече оно своје: „не дозвољавам“ ја свом снагом забодем оштрицу у под. Четвероугласто железно уђе врло дубоко у даску.

Ја не рекох ни речи, али Бесонов ме погледа зачуђено и чак, као што ми се чинише, услахирено.

— Збогом, рече он. Ја идем. Ви сте сувише раздражени. Мени је већ пошло за руком, да се утишам.

— Чекајте, рекох ја. — Останите.

— Не, морам ићи. До виђења!

Он оде. Ја, с тешком муком, ишчупам копча из пода и сећам се, да сам се дотакао мало прстом светог железа, које се беше угрејало. Мени први пут дође у главу, да је то страшно оружје, којим можеш убити човека.

Хелфрајх је стигао у академију, а ја узбуђен очекивах свој модел. Ја наместим ново платно и спреим, све што је потребно.

Не могу рећи, да сам мислио само о својој слици. Ја се сећам јучерање вечери и оних чудних прилика, које још нисам видео, вратио ми се по глави изненадни и срећни, по мене, састанак, она чудна женскиња, пала женскиња, која је одмах привукла моје симпатије, чудновато понашање Бесонова... Шта тражи он од мене? Не љуби ли он њу збиља? За што онда онај преворљиви одношај према њој?

Зар он не би могао њу спасти?

Ја размишљах о свему томе, а рука с оловком прелажаше по платну; радио сам надрте положају, у ком хтедох да представим Надежду Николајевну, па брисах један за другим.

Тачно у једанаест сати завони звонце. За једну минуту она се први први пут појави на прагу моје собе.

О како се опомињем њенога лица, кад колебајући се и стидећи се и стидећи се (јест, стид је променио њеи јучерањи израа) кутећки стајала на мојим вратима. Она зар није смела да уђе у ту собу, где је после нашла своју срећу, једину светлу прту у животу и.. пропаст. Не ону пропаст, о којој говораше Бесонов... Је не могу да пишем о том. Прачекаћу, док се не умирим.

(Наставиће се.)

ИМАМ НА ПРОДАЈУ
300.000
ВРБОВИХ ТАЧАКА
на дунавској обали у Ср. Карловци. Који жели купити нека се обрати на власника
Стевана С. Јанковића
Ср. Карловци.
301 4-4

ЗАШТО ВОЛУ НАШЕ ДАМЕ

Балашево краставчево млеко? Јер исто већ после 2—3 кад се употреби, аупшлага, пеге, од сунца, флека, митесере отклања и даје лицу бео свеж и младалачки њежан изглед. Сигурно и потпуно нешкодљиво средство за улепшавање. Једна флаша 2 К., уз то прави енглески сапун од краставаца 1 К. — пудер од краставаца 1 К. и 20 цст. и 2 К. Добија се у свакој апотеци. Поштом развишиље аптека С. Balassa, Budapest — Erzsebetfalva 190 1—4 (VI).

БРАЋА РАШТЕРИ
НОВИ САД
ПЕЦИВО ШЉИВОВИЦЕ И КОМОВИЦЕ
Фабрика шесгоструке сирћетне есенције.

5 КИЛА НАЈБОЉЕ
МАНИЛА КАФЕ
само 13 кр.
Франко без трошка.

Ванредна прилика!
! За 20 круна!
Франко без трошка
2 киле кафе Цејлон специјалитет
1 " " Куба перл најбоље
1 " " Чоколаде најфиније
1/2 " Какао Корф прима
1/4 " Руског теја
— шаље уз поузеће —
Милош Бах
Fiume Via Guiseppe 4.
283 11-30

5 КИЛА НАЈФИНИЈЕ
ПОРТОРИКО КАФЕ
перла
само 18 круна франко
без трошка.

Заштита од несреће!

Коњи не могу утећи више употребом нове патентирание жвале за сигурност. Проспекти бадава. 218 4-6
Главни заступник: Karl Pfeiffer
Wien III/2. Stammgasse Nr. 13.

Ново рационално лечење.
Сведоче од признатих леџника.
Нешкодљиво, без медицине.
СВИМА, КОЈИ БОЛУЈУ ОД ЖИВАЦА
најтоплије се препоручује брошура, која је већ у 26. издању изишла од Романа Вајсмана:
„Ueber Nervenkrankheiten u. Schlagfluss, Vorbeugung und Heilung“.
Добија се бесплатно од 341 1-3
Apotheke Emil Pain, Fünfkirchen.

ЗА ГОСПОЂЕ
и госпођице

пролетњи огртача, јакни, реформ-палетова и елегантни костима најмодернијег кроја препоручује у великом избору, ново отворена
КОНФЕКЦИОНА РАДЊА
Панте Спаића
У НОВОМ САДУ 255 4-5
дунавска улица број 36.
Цене ванредно умерене и строго утврђене.

ИЗВОЛИТЕ ЧИТАТИ!
Знамените глумице
Klara Küry и Emma Komlóssy
редовно употребљавају
у француској држави отишљавање:
JANOVITZ бисер-крем цена 1 К
JANOVITZ бисер-сапун цена 80 фил.
JANOVITZ бисер-пудер у белој, роза и жутој боји кутија 1 К.
JANOVITZ бисер-вода за лице цена 2 К 50 фил.
JANOVITZ бисер-вода за неговање руке 70 фил.
JANOVITZ бисер-вода за уста (препи зубно месо уста и зубе цена 1 К 60 фил.
За неговање лица и руке Велики број захвалних писама. Успех сигуран.
Ови препарати могу се добити само у „Angyal gyógyszertár, Hatvan“.
1044 26-26 Развишиљање сваки дан тајно!

VENUS-CRÈME
bestes unschädlichstes Schönheitsmittel zur Pflege des Gesichtes und der Hände.
JOS. HONDL'S bereitet in:
APOTHEKE NEIL. PETRUS
RUMA
ВЕНУС КРЕМ
НАЈБОЉЕ И САСВИМ НЕШКОДЉИВО СРЕДСТВО ЗА НЕГУ ЛИЦА И РУКУ ПРИРЕЊЕНО.
JOS. HONDL'S АПОТЕКА КОД СР. ПЕТРА У РУМИ
Кроз низ година многострано опробано средство, које чисти кожу и улепшава лице, отклања после кратке употребе, ране и сваковрсне болести на кожи, као: сунчане пеге, флека јетрењаче, лишајеве, црвенило са лица и носа, бледоћу и груб изглед лица, митесере, боре буљице и друге нечистоће са лица; штити лице од јаких сунчаних зрака и ветра. „Венус крем“ са „Венус сапуном“ ако употребе и старије женске даје нежност лицу и подмлађује га. Пошто крем није мастан може се и на дану употребити
Прави само са горњим жигом ужеженим на теглици.
Венус-пудер 1. кутија К. 2. Венус-крем 1 теглица 1 К. 20 п.
Венус-сапун за тоалету 1 ком. 30 пот.
Венусов пудер је потпуно нешкодљив за употребу по дану и ноћи.
Пудера има: жут, роза и бео.
Purgantes-пастиле (ЗА ЧИШЋЕЊЕ).
Изврсно, и сигурног дејства јефтино средство за чипћење, и код застарелог затвора столице. Пастиле су пријатног куска и с тога их радо узимају како деца и одрасли исто тако и они који су осетљиви. Осим тога се те пастиле услед нешкодљивости стално могу употребљавати.
Кутија са 25 пастила стаје 1. круна.
Добија се код произвођача: Jos. Hondl's Apotheke zum „heil. Petrus“
in Ruma. 338 1-

ЖИВНОСТЕНСКА БАНКА
Уплаћен акцијски капитал К 25.000.000
Резерви и осигуравајући фондови преко К 9.000.000
ЦЕНТРАЛНИ ЗАВОД ОСНОВАН 1868. ГОД.
У ПРАГУ
Филијале у Врну, Плавну, Вудвајсу, Пардубици, Табору, Иглави, Морав Острву и Бракову.
Wien, I., Herrengasse Nr. 12.

Бечка филијала
Прима улоге на књижице 4%
Мењачница, примање берванских налога, зајмови на вредносне папире, ескомптирање меница. Стављање у курс и ван курса — вредносне папире.
Осигурање против губитака на курсу.
167 8-52

ФРАЊЕ ЈОСИФА ГОРКА ВОДА је једино пријатно и природно средство за чишћење.

217 3-59

Заштитна марка „Ленгер“

Liniment Capsici comp.
— замена за —
Anker-Pain-Expeller

је старо опробано кућно средство, које се већ од преко 36 година као поуздан лек против болова, реуме и напеба употребљава.

Опозена. Због подражавања, која мање вреде, треба при куповању бити пажљив и узимати само оригиналне флаше у кутијама са заштитном марком „Ленгер“ и фирмом „Richter“ — Са ценом од 80 полура, 1 вр. 40 пот. и 2 круне може се у свима апотекама добити. — Главно стоваришће код: Јосифа пл. Тереза, апотекара у Будимпешти. 1013 17 37

Dr. Richters Apotheke
zum „Goldenen Löwen“ in Prag
Elisabethstrasse № 5. neu.

Равнати се дневно.

 ПИЈАН САМ БИО увек, докле год **FRANKL-ОВО**
СРЕДСТВО ПРОТИВУ ПИЈАНСТВА

нисам употребио. Жена ми га је сунула у ракију а како то средство нема никакав мирис или кус, то сам у пивању поново то спасоносно средство.

Данас већ са гушањем окрећем главу сваком жестоком пићу.

Ово чудовјерно средство препоручујем сваком пријатељу

К. М. месар.

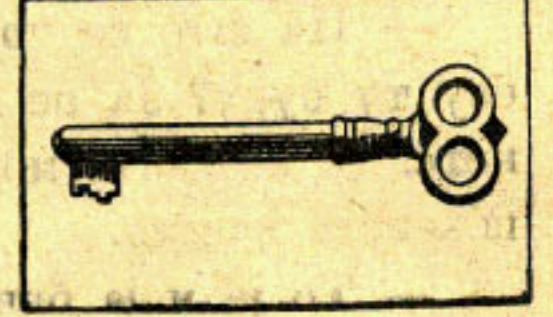
239 6-12

Ово средство се ма у које алкохолно пиће може додати.
По здравље није шкљодљиво.
Потпуном оброку је цена **5 круна.**
Може се добити уз држање у тајности једино у апотеци код:
Frankl Antal
Szeged, Felsőváros, 5.

са знаком „Јелена“

ЈЕДАРЕД ПРЕМАЗАТИ СА ШИХТ-САПУНОМ

или „Кључа“

ДВАРЕД премазати са обичним сапуном. **вреди колико**
»ШИХТОВ-САПУН« је најбољи и у употреби најјефтинији. 597 16-19

ГЛАВНИ УСЛОВ ЛЕПОТЕ ЈЕ ЛЕПО ЛИЦЕ.

Свака дама може доћи до истога ако употреби

Földes' MARGIT-CRÈME

Margit-Crème је вредно нежно пријатно миомирно средство ком се свако лако прилаоди и већ после прве употребе тако рећи исто постане пријатно; кожа се на лицу сасвим промени и буде мека и глатка као сомот а кроз 10—20 дана се кожа сасвим промени и сасвим се изгубе и нестану сунчане пеге, флексе и друге сваковрне нечистоће са лица.

Добро својство тога Крема је то, да он не штети од масти на лицу, и не сија на лицу, као други кремови, него на против он још упија сјајност са лица као puder, те се према томе и по дану може употребити. Храни кожу, услед чега лице добија тако рећи девију лежину те постаје пријатно и као сомот меко.

А најважније је код истог, да не садржи у себи нити живе, и олова, дакле је и тпуно нешкодљив.

Цена је великој теглици **К. 2** малој теглици **К. 1.**

Маргит-сапуна 70 пот. Маргит-пудер **К. 120**
Маргит-паста за зубе **К. 1.** Вода за лице **К. 1.**

Произвођач: **CLEMENS v. FÖLDES**
Apotheke in Arad.

Порудбине од 6 круна се шаљу **Франко.**

Добија се у Новом Саду у апотеци:
Карла Грозингера
Гавре Плавшића и **250 2-10**
Јована Вујића.

690/1906. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az újvidéki kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Gál Ödön újvidéki lakos végrehajthatónak, Sándor Jánosné Becskeházi Julianna végrehajtást szenvedő ellen 5400 kor. tőkékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. LX. t. cz. 144. § a alapján és a 146. § a értelmében az újvidéki kir. törvényszék mint tkvi hatóság területén levő az ófutaki 175. sz. betétben A. f. 1. sor-szám 572. hrsz. 175. öi. sz. házra és udvarra az árverést 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi április hó 6 ik napjának d. u. 3 órakor Ófutak község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladat ni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsártnak 10%-át, vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelölt árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezése sérről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni

A kir. tszék mint tkvi hatóság Újvidéken, 1906. évi január hó 30-án.

Saaghy

kir. trvszéki bíró.

847 1-1

ПРВА ЈУЖНО УГАРСКА СТРУЧНА ШКОЛА ЗА НАМЕШТАЊЕ ИЗЛОГА

МИЛАН КОВАЧЕВИЋ

Нови Сад, Bogdan utca 10 sz.

Најбоља школа у Угарској за изучавање аранжирања излога. У мају и јуну држаће се велики курсеви.

У тим курсевима могу се трговачки помоћници потпуно изобразити за декоратере излога свију врста аранжирања, као што су: аранжирање са штофом и свилом, аранжирање са рубљем, аранжирање са платном, са материјом за собни намештај, као: завесама, чаршавима, филмовима и т. д. — Изучавање тако званог Lackchrift (писање разних натписа са бојом од лака.)

Предовање места за ученике и шефове бадава.

Вечерњи курс траје 30 дана и сваки ученик добија сведоџбу.

Ко жели овај курс похешати, нека се изволи што пре или најдаље на 8 дана пре почетка курса пријавити. 831 1-2

Изапредно успешан лек!

ДУШЛО СЛАДОВО--ПИВО

са заштитним знаком СВЕТОГ СТЕВАНА

производ ГРАЂАНСКЕ ПИВАРЕ деон. друштва у Кебањи.

ОДЛИКОВАЊА: Будимпешта 1896: Почасна диплома.
Париз 1900: Grand Prix.
Свугде прва Флоренција 1904: Grand Prix.
награда! Напуљ 1905: Grand Prix.

изврсног куса и уједно успешан лек

против нервозности, малокрвности, болести у стомаку, несанице, немања прохтева на јело и т. д.

Особито је важно за болеснике, који се почели опорављати и жене које доје.

ПРЕПОРУЧУЈУ ГА:

Др Анђан Др Елишер, Др Херцел, Др Ктели, Др Корањи, Др Лауфенауер, и Др Либман свеучилишни професори у Будимпешти. Др Глах професор, ц. и к. владин саветник и управник купатила. Др Ебел. Др Горски. Др Костецки, Др Семере, Др Сигети лечница у Опатији (Абаџији)

Др. Еберс царски саветник, Др Колтели дворски лечник његовог ц. и вр. величанства надвојводе Јосифа у Црквеници.

Може се добити у оригиналним боцама: на новосадским главном стоваришту,

код фирме удове **ИСИДОРА ФРАЈДА.**

285 3-5.

Покушајте!